ქართველი ერის ორგანო, დაარსებულია 1917 წელს

ერთა ძმობისა და ერთსულოვნების ლენინური დროშა

ორშაბათი, 23 მარტი 1939 წ. — № 142 (5542) — ფასი 10 კაპ.

ბრძოლა ბოლომდე!

ესპანეთის ხალხის ისტორიული ბრძოლა ფაშისტური ბანდების წინააღმდეგ

ესპანეთის ხალხის ისტორიული ბრძოლა ფაშისტური ბანდების წინააღმდეგ

მადრიდი, 21 მარტი (სატელეფონო). ესპანეთის ხალხის ისტორიული ბრძოლა ფაშისტური ბანდების წინააღმდეგ ახალ ეტაპზე გადავიდა. ესპანეთის ხალხის ისტორიული ბრძოლა ფაშისტური ბანდების წინააღმდეგ ახალ ეტაპზე გადავიდა. ესპანეთის ხალხის ისტორიული ბრძოლა ფაშისტური ბანდების წინააღმდეგ ახალ ეტაპზე გადავიდა.

ესპანეთის ხალხის ისტორიული ბრძოლა ფაშისტური ბანდების წინააღმდეგ ახალ ეტაპზე გადავიდა

ორი თვის გეგმა შესრულებულია 130 პროცენტით

ცხაკაია (ტელეფონით საკ. კორ.). ცხაკაიას რაიონის კოლმეურნეობებმა ახალი გამარჯვებებით უპასუხეს საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს 27-28 მაისის დადგენილებებს. კოლმეურნეობებმა 21 ივნისისათვის ჩაის კრეფის ორი თვის გეგმა 130 პროცენტით, ხოლო ივნისის გეგმა 103,3 პროცენტით შეასრულეს. კრეფის სეზონის დაწყებიდან რაიონში მოკრეფილია სულ 430.800 კილოგრამი ჩაი.

ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფის ივნისის გეგმა 21 ივნისისათვის შესრულებული ჰქონდათ სოფ. ფოცხოს სტალინის სახელობის კოლმეურნეობას 147,2 პროცენტით, ორჯონიკიძის სახელობის კოლმეურნეობას — 132-ით, ბერიას სახელობის კოლმეურნეობას — 131,6-ით, სოფ. ზანის პირველი მაისის სახელობის კოლმეურნეობას — 139-ით, სოფ. ბეთლემის კიროვის სახელობის კოლმეურნეობას — 130-ით და სხვ.

რაიონის კოლმეურნეობებმა იკისრეს ვალდებულება ივნისში დამატებით მოჰკრიფონ და სახელმწიფოს ჩააბარონ 60.000 კილოგრამი ჩაი.

ვ. კალანდარიშვილი

გეგმის ზევით 50.000 კილოგრამი ჩაი

ბალი. აჩიგვარის ჩაის საბჭოთა მეურნეობამ 20 ივნისისათვის ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფის ორი თვის გეგმა გადაჭარბებით შეასრულა. გეგმით გათვალისწინებულ 252.000 კილოგრამის ნაცვლად მოკრეფილია 286.000 კილოგრამი.

საბჭოთა მეურნეობის კოლექტივმა აიღო ვალდებულება ივნისის ბოლომდე დამატებით მოჰკრიფოს 50.000 კილოგრამი ჩაი და ორი თვის გეგმა შეასრულოს 134 პროცენტით.

საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი კ. ხოზრია

თამბაქოს შეფეხვა წარმატებით მიმდინარეობს

ჭედის რაიონის კოლმეურნეები ენერგიულად იბრძვიან თამბაქოს უდანაკარგოდ აღებისათვის. სოციალისტური შეჯიბრების ფართოდ გაშლის შედეგად თამბაქოს ნაადრევი შეტეხვა წარმატებით მიმდინარეობს სოფ. ვარდანისის ბერიას სახელობის, ცხომისის ენგელსის სახელობის, კოკოტაურის აწჩესის სახელობის, ცხმელნაოს ტელმანის, გეგელიძეების — „წითელი დროშის“, ზვარეს წითელარმიელის სახელობისა და სოფ. ახოს კოლმეურნეობა „ახალ შრომაში“.

21 ივნისისათვის რაიონში შეტეწილია 1830 ზონარმეტრი თამბაქო. აქედან 1150 ზონარმეტრი შეტეხილი აქვთ ცხმორისის სასოფლო საბჭოს კოლმეურნეობებს.

თამბაქოს შეტეხვაში განსაკუთრებით დაწინაურდნენ ე. მიქელაძე, გ. ბერიძე (ენგელსის სახელობის კოლმეურნეობა), ბ. აბაშიძე, ბ. ბერიძე (აწჩესის სახელობის კოლმეურნეობა), დ. და ი. ნაკაშიძეები (სოფელ ახოს კოლმეურნეობა) და სხვ., რომლებიც ხარისხის მტკიცედ დაცვით ყოველდღიურად გადაჭარბებით ასრულებენ თამბაქოს შეტეხვის ნორმებს.

21 ივნისიდან თამბაქოს შეტეხვა დაიწყო აგრეთვე სოფ. ქედის, აგარის, დალაბაშვილების და დანდალოს კოლმეურნეობებში.

პ. ლაბაძარიშვილი

დაიწყო თამბაქოს შეფეხვა

სიღნაღი, 21 ივნისი (**ტელეფონით საკ. კორ.**). 19 ივნისს სიღნაღის რაიონის სოფელ ვაქირის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობაში დაიწყო თამბაქოს პირველი შეტეხვა. 21 ივნისისათვის თამბაქო შეტეხილი იყო 1,13 ჰექტარზე. თამბაქოს შეტეხვის საქმეში ფართოდ არის გამოყენებული ქალთა შრომა.

კ. გეჟაშვილი

აბრეშუმის პარკის უხვი მოსავალი

ცხაკაია, (საკ. კორ.). ქისტაურ მეაბრეშუმეთა გამოცდილების გადმოტანის შედეგად ცხაკაიას რაიონის მეაბრეშუმეები წელს ჭიის მოსავალს შარშანდელთან შედარებით ადრე და გაცილებით მეტი რაოდენობით ღებულობენ.

აბრეშუმის მოსავალი ყველაზე ადრე მიიღეს სოფელ ნოქალაქევის სტახანოველმა მეაბრეშუმეებმა მარუსია კილასონიამ და პარასკევა თოფურიამ. კილასონიამ 20 დღეში დაამთავრა აბრეშუმის ჭიის კვება და 6 გრამი თესლიდან ნაცვლად 18 კილოგრამისა სახელმწიფოს ჩააბარა 23,2 კილოგრამი პირველი ხარისხის აბრეშუმის პარკი. ვ. თოფურიამ ქისტაურელ მეაბრეშუმეთა მეთოდით მოაწყო აბრეშუმის ჭიის გამოკვება და მოვლა, მან ბაღდადის ჯიშის აბრეშუმის ჭიის კვება 22 დღეში დაამთავრა და 10 გრამი თესლიდან სახელმწიფოს ნაცვლად 30 კილოგრამისა 57,8 კილოგრამი ჩააბარა. მან გეგმა 231 პროცენტით შეასრულა და ჯილდო - დანამატის ჩათვლით 1.150 მანეთი მიიღო.

სოფ. ძველი-სენაკის მეაბრეშუმე ბაბილინა ჯაკობიამ 6 გრამი თესლიდან 24 კილოგრამი პირველი ხარისხის პარკი მიიღო, ფოცხოს მეაბრეშუმე შუშუ სანაიამ 9 გრამი თესლიდან—43 კილოგრამი.

დღემდე დამზადებული პარკის მიხედვით ერთ კილოფიდან საშუალო მოსავალი 60-65 კილოგრამს უდრის, ნაცვლად გეგმით გათვალისწინებულ 41,5 კილოგრამისა.

ფარდულები და მიმღები პუნქტი ყოველმხრივ მომზადებული შეხვდნენ აბრეშუმის უხვი მოსავლის მიღებას.

ნახევარი წლის გეგმა გაღაჭარბებით შეასრულეს

სამტრედიის სავაგონო დეპომ ნახევარი წლის გეგმა შეასრულა 112 პროცენტით.

სამტრედიის სავაგონო დეპო ა.-კ. რკინიგზაზე ერთერთ მოწინავე დეპოდ ითვლება.

მიმდინარე წლის პირველი კვარტალის გეგმების წარმატებით შესრულებისათვის დეპოს მთელი კოლექტივი საბჭოთა კავშირის გზათა სახალხო კომისარიატის მიერ დაჯილდოებულ იქნა გარდამავალი დროშით.

სავაგონო დეპოს კოლექტივი ერთსულოვნად იბრძოდა ნახევარი წლის გეგმების გადაჭარბებით შესრულებისათვის.

21 ივნისს, ვადაზე 9 დღით ადრე, დეპოელებმა ნაკისრი ვალდებულება წარმატებით გაანაღდეს. ნაცვლად 180 ვაგონისა, გამოუშვეს 202 ვაგონი, რაც გეგმის 112 პროცენტს უდრის.

დეპოს მთელმა კოლექტივმა აიღო ვალდებულება, რომ რკინიგზის სრულიად-საკავშირო სტალინურ დღესასწაულს — 30 ივლისს შეხვდება გეგმების გადაჭარბებით, ივლისში, ნაცვლად 30 ვაგონისა, გამოუშვებს შეკეთებიდან 42 ვაგონს და შრომის ნაყოფიერების გაზრდის 4 პროცენტით, ხოლო ავადმყოფ ვაგონების რაოდენობას შეამცირებს 50 პროცენტით.

გ. სიხარულიძე

ვაშლის საზავო ხელშეკრულება

ვაშლის საზავო ხელშეკრულება დადებულია 1919 წლის 27 ნოემბერს მოკავშირე სახელმწიფოებსა და ბულგარეთს შორის. უკანასკნელმა ამ საზავო ხელშეკრულების მიხედვით მნიშვნელოვანი ტერიტორიული დანაკლისი განიცადა. მან დაჰკარგა გასასვლელი ეგეის ზღვაზე ნავსადგურ დედეაგაჩით, რომელიც გადაეცა საბერძნეთს, დაჰკარგა დობრუჯის ნაწილი, რომელიც გადაეცა რუმინეთს. მას აგრეთვე დაეწვა რეპარაციების და განიარაღების ტვირთი. მაგრამ შემდეგში ბულგარეთისათვის დაწესებულ რეჟიმში მოხდა მნიშვნელოვანი შემსუბუქებანი. მას მნიშვნელოვნად შეუმცირეს რეპარაციების თანხა და მისი გადახდა ისე იყო განაწილებული, რომ ბულგარეთის სარეპარაციო გადასახადები შედარებით უმნიშვნელო იყო, ხოლო შემდეგ ფორმალურად გაუქმდა. მას შემდეგ, რაც ბულგარეთში დამყარდა ფაშისტური სამხედრო დიქტატურა (1923 წელი), იგი ფაქტიურად არ ასრულებს ვალდებულებას შეიარაღების შესახებ, სარგებლობს რა იტალიის მფარველობით, რომელიც ცდილობს გადააქციოს იგი თავისი პოლიტიკის იარაღად ბალკანეთში.

გერმანიის ფაშიზმის მიერ ავსტრიისა და ჩეხოსლოვაკიის დაპყრობის და იტალიის ფაშიზმის მიერ ალბანეთის დაპყრობის შემდეგ გერმანიისა და იტალიის ფაშიზმი მიისწრაფის გამოიყენოს ბულგარეთი, როგორც მოკავშირე იუგოსლავიის დანაწილების თავისი გეგმების განხორციელებისათვის.

ლოზანის საზავო ხელშეკრულება

ლოზანის საზავო ხელშეკრულება დადებულია 1923 წლის 24 ივლისს თურქეთსა და მოკავშირე, გაერთიანებულ სახელმწიფოებს შორის. საზავო ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობები თავს მოახვიეს თურქეთს მსოფლიო ომის შემდეგ სევრში (1920 წლის 10 აგვისტოს). სევრის საზავო ხელშეკრულებას თურქეთი ფაქტიურად მიჰყავდა ნებერად-კოლონიის მდგომარეობამდე. მაგრამ თავისი ნაციონალური დამოუკიდებლობისათვის გმირულ ბრძოლაში თურქმა ხალხმა შესძლო დაეცვა ეს დამოუკიდებლობა. თურქეთმა საბერძნეთთან ომში, რომელსაც მხარს უჭერდა დიდი ბრიტანეთი, 1921—1922 წლებში სრული გამარჯვება მოიპოვა. ამის შედეგად ლოზანის კონფერენციამ, რომელიც შესდგა 1922—1923 წლებში თურქეთის, საბერძნეთის, დიდი ბრიტანეთის, საფრანგეთის, იტალიის, იაპონიის, ამერიკის შეერთებული შტატების, იუგოსლავიის, ბულგარეთის, რუმინეთის, აგრეთვე თურქეთის მთავრობის დაჟინებით მოწვეული სსრ კავშირის მონაწილეობით, გამოიმუშავა ახალი საზავო ხელშეკრულების პირობები. თურქეთმა მიაღწია სევრის საზავო ხელშეკრულებით დაწესებული შეზღუდვების გაუქმებას. მისი შეიარაღებული ძალების მიმართ და რეპარაციების გადახდის ვალდებულების გაუქმებას. საკითხი მოსულის შესახებ, რაც წარმოადგენდა კამათის საგანს თურქეთსა და დიდ ბრიტანეთს შორის, რომელიც ცდილობდა შეეერთებინა იგი თავის სამანდატო ტერიტორია ერაყთან (მესოპოტამია), ღიად იქნა დატოვებული. შემდეგში ეს საკითხი გადასჭრა ერთა ლიგამ „ლენინის გზით“ ჯერ კიდევ ითვლის თავის რიგებში ნ. ბაქრაძეს, ვ. მაჭავარიანს, თ. აბრამიშვილს, ს. იაშვილს და ქ. კურცხალიას, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი ამ სოფელში დიდიხანია აღარ ცხოვრობენ, კოლმეურნეობიდან მიღებულ ნაკვეთს კი დაჭირავებული შრომით ამუშავებენ. სოფ. არგვეთის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობის წევრად დღემდე ირიცხებოდა ლ. აბაშიძე, რომელიც ამ რაიონში მხოლოდ მოსავლის აღების დროს ჩამოდის.

პერევისის დიმიტროვის სახელობის კოლმეურნეობის „წევრი“ ნ. საღირაშვილი არ დასჯერდა საკოლმეურნეო სტალინური წესდების მიხედვით მიღებულ საკარმიდამო ნაკვეთს და კერძო მეურნეობის გაფართოების მიზნით ოჯახი სამ ნაწილად გაჰყო. ფორმალურად ეკიყარნენ აგრეთვე ვასილ და ნიკოლოზ დეკეძეები და ერთი-ორად გაზარდეს საკარმიდამო ნაკვეთი.

კოლმეურნენი აღფრთოვანებული არიან საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილებით, სიტყვას იძლევიან წარმატებით შეასრულონ გეგმები და შრომის უკეთესად მოწესრიგებით ჭარბი მუშა-ხელი მიაწოდონ მარგანეცის მრეწველობას.

ლ. ლოლაძე

მიწების განაკვეთებისათვის სამართალში მისცეს

გურჯაანი (**სპეც. კორ.**). გურჯაანის რაიონის სოფ. ახაშენის ლ. ბერიას სახელობის კოლმეურნეობის ყოფილმა თავმჯდომარემ შ. მინდიაშვილმა კოლმეურნეობის საზოგადოებრივი მიწიდან მიისაკუთრა 0,15 ჰექტარი ფართობი. მან კოლმეურნეობის საერთო ფართობიდან მიწა ნორმის ზევით მისცა აგრეთვე 11 კოლმეურნეს.

ასევე მოიქცნენ ამავე სოფლის კოლმეურნეობა „გლეხის ნაბიჯის“ ყოფილი თავმჯდომარე ა. სირბილაშვილი და მოანგარიშე დ. სირბილაშვილი. მათ 1,25 ჰექტარი კოლმეურნეობის საზოგადოებრივი მიწა მიითვისეს და კოლმეურნეობის საერთო ფართობიდან ზედმეტად მიუზომეს მიწა 14 კოლმეურნეს.

საქ. კ. პ. (ბ) გურჯაანის რაიკომის ბიურომ, განიხილა რა ეს საკითხი, კოლმეურნეობათა საზოგადოებრივი მიწების განაკვეთებისათვის მ. მინდიაშვილი, ა. სირბილაშვილი და დ. სირბილაშვილი სამართალში მისცა.

მ. სირაძე

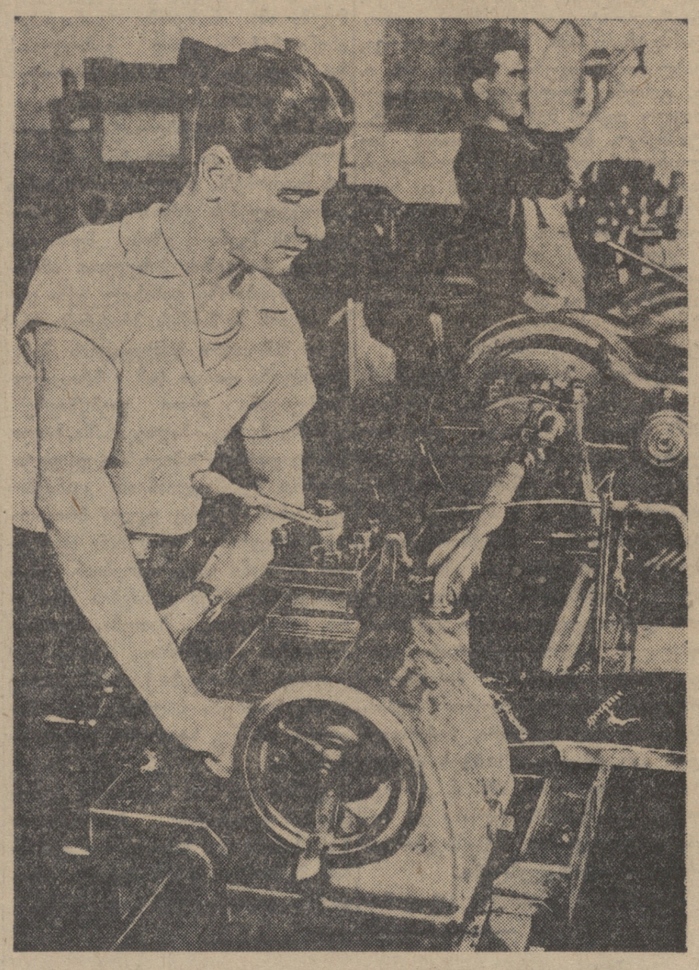

თბილისი. კამოს სახელობის დაზგათმშენებელი ქარხანა. **სურათზე:** ხარატი-სტახანოველი ამხ. ს. აფონჩენკო (საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი), რომელიც ჩაება მესამე სტალინური ხუთწლედის სახელობის სოცშეჯიბრებაში და გეგმას ასრულებს 300%-ით.

საქდესის ფოტოქრონიკა

პასუხები შეკითხვებზე

ნეიის საზავო ხელშეკრულება

ნეიის საზავო ხელშეკრულება დადებულია 1919 წლის 27 ნოემბერს მოკავშირე სახელმწიფოებსა და ბულგარეთს შორის. უკანასკნელმა ამ საზავო ხელშეკრულების მიხედვით მნიშვნელოვანი ტერიტორიული დანაკლისი განიცადა. მან დაჰკარგა გასასვლელი ეგეის ზღვაზე ნავსადგური დედეაგაჩით, რომელიც გადაეცა საბერძნეთს, დაჰკარგა დობრუჯის ნაწილი, რომელიც გადაეცა რუმინეთს. მას აგრეთვე დაეწვა რეპარაციების და განიარაღების ტვირთი. მაგრამ შემდეგში ბულგარეთისათვის დაწესებულ რეჟიმში მოხდა მნიშვნელოვანი შემსუბუქებანი. მას მნიშვნელოვნად შეუმცირეს რეპარაციების თანხა და მისი გადახდა ისე იყო განაწილებული, რომ ბულგარეთის სარეპარაციო გადასახადები შედარებით უმნიშვნელო იყო, ხოლო შემდეგ ფორმალურად გაუქმდა. მას შემდეგ, რაც ბულგარეთში დამყარდა ფაშისტური სამხედრო დიქტატურა (1923 წელი), იგი ფაქტიურად არ ასრულებს ვალდებულებას შეიარაღების შესახებ, სარგებლობს რა იტალიის მფარველობით, რომელიც ცდილობს გადააქციოს იგი თავისი პოლიტიკის იარაღად ბალკანეთში.

გერმანიის ფაშიზმის მიერ ავსტრიისა და ჩეხოსლოვაკიის დაპყრობის და იტალიის ფაშიზმის მიერ ალბანეთის დაპყრობის შემდეგ გერმანიისა და იტალიის ფაშიზმი მიისწრაფის გამოიყენოს ბულგარეთი, როგორც მოკავშირე იუგოსლავიის დანაწილების თავისი გეგმების განხორციელებისათვის.

ლოზანის საზავო ხელშეკრულება

ლოზანის საზავო ხელშეკრულება დადებულია 1923 წლის 24 ივლისს თურქეთსა და მოკავშირე, გაერთიანებულ სახელმწიფოებს შორის. საზავო ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობები თავს მოახვიეს თურქეთს მსოფლიო ომის შემდეგ სევრში (1920 წლის 10 აგვისტოს). სევრის საზავო ხელშეკრულებას თურქეთი ფაქტიურად მიჰყავდა ნებერად-კოლონიის მდგომარეობამდე. მაგრამ თავისი ნაციონალური დამოუკიდებლობისათვის გმირულ ბრძოლაში თურქმა ხალხმა შესძლო დაეცვა ეს დამოუკიდებლობა. თურქეთმა საბერძნეთთან ომში, რომელსაც მხარს უჭერდა დიდი ბრიტანეთი, 1921—1922 წლებში სრული გამარჯვება მოიპოვა. ამის შედეგად ლოზანის კონფერენციამ, რომელიც შესდგა 1922—1923 წლებში თურქეთის, საბერძნეთის, დიდი ბრიტანეთის, საფრანგეთის, იტალიის, იაპონიის, ამერიკის შეერთებული შტატების, იუგოსლავიის, ბულგარეთის, რუმინეთის, აგრეთვე თურქეთის მთავრობის დაჟინებით მოწვეული სსრ კავშირის მონაწილეობით, გამოიმუშავა ახალი საზავო ხელშეკრულების პირობები. თურქეთმა მიაღწია სევრის საზავო ხელშეკრულებით დაწესებული შეზღუდვების გაუქმებას. მისი შეიარაღებული ძალების მიმართ და რეპარაციების გადახდის ვალდებულების გაუქმებას. საკითხი მოსულის შესახებ, რაც წარმოადგენდა კამათის საგანს თურქეთსა და დიდ ბრიტანეთს შორის, რომელიც ცდილობდა შეეერთებინა იგი თავის სამანდატო ტერიტორია ერაყთან (მესოპოტამია), ღიად იქნა დატოვებული. შემდეგში ეს საკითხი გადასჭრა ერთა ლიგამ „ლენინის გზით“ ჯერ კიდევ ითვლის თავის რიგებში ნ. ბაქრაძეს, ვ. მაჭავარიანს, თ. აბრამიშვილს, ს. იაშვილს და ქ. კურცხალიას, მიუხედავად იმისა, რომ ისინი ამ სოფელში დიდიხანია აღარ ცხოვრობენ, კოლმეურნეობიდან მიღებულ ნაკვეთს კი დაჭირავებული შრომით ამუშავებენ. სოფ. არგვეთის სტალინის სახელობის კოლმეურნეობის წევრად დღემდე ირიცხებოდა ლ. აბაშიძე, რომელიც ამ რაიონში მხოლოდ მოსავლის აღების დროს ჩამოდის.

პერევისის დიმიტროვის სახელობის კოლმეურნეობის „წევრი“ ნ. საღირაშვილი არ დასჯერდა საკოლმეურნეო სტალინური წესდების მიხედვით მიღებულ საკარმიდამო ნაკვეთს და კერძო მეურნეობის გაფართოების მიზნით ოჯახი სამ ნაწილად გაჰყო. ფორმალურად ეკიყარნენ აგრეთვე ვასილ და ნიკოლოზ დეკეძეები და ერთი-ორად გაზარდეს საკარმიდამო ნაკვეთი.

კოლმეურნენი აღფრთოვანებული არიან საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს დადგენილებით, სიტყვას იძლევიან წარმატებით შეასრულონ გეგმები და შრომის უკეთესად მოწესრიგებით ჭარბი მუშა-ხელი მიაწოდონ მარგანეცის მრეწველობას.

ლ. ლოლაძე

ლოზანის საზავო ხელშეკრულება

ლოზანის საზავო ხელშეკრულება დადებულია 1923 წლის 24 ივლისს თურქეთსა და მოკავშირე, გაერთიანებულ სახელმწიფოებს შორის. საზავო ხელშეკრულების თავდაპირველი პირობები თავს მოახვიეს თურქეთს მსოფლიო ომის შემდეგ სევრში (1920 წლის 10 აგვისტოს). სევრის საზავო ხელშეკრულებას თურქეთი ფაქტიურად მიჰყავდა ნებერად-კოლონიის მდგომარეობამდე. მაგრამ თავისი ნაციონალური დამოუკიდებლობისათვის გმირულ ბრძოლაში თურქმა ხალხმა შესძლო დაეცვა ეს დამოუკიდებლობა. თურქეთმა საბერძნეთთან ომში, რომელსაც მხარს უჭერდა დიდი ბრიტანეთი, 1921—1922 წლებში სრული გამარჯვება მოიპოვა. ამის შედეგად ლოზანის კონფერენციამ, რომელიც შესდგა 1922—1923 წლებში თურქეთის, საბერძნეთის, დიდი ბრიტანეთის, საფრანგეთის, იტალიის, იაპონიის, ამერიკის შეერთებული შტატების, იუგოსლავიის, ბულგარეთის, რუმინეთის, აგრეთვე თურქეთის მთავრობის დაჟინებით მოწვეული სსრ კავშირის მონაწილეობით, გამოიმუშავა ახალი საზავო ხელშეკრულების პირობები. თურქეთმა მიაღწია სევრის საზავო ხელშეკრულებით დაწესებული შეზღუდვების გაუქმებას. მისი შეიარაღებული ძალების მიმართ და რეპარაციების გადახდის ვალდებულების გაუქმებას. საკითხი მოსულის შესახებ, რაც წარმოადგენდა კამათის საგანს თურქეთსა და დიდ ბრიტანეთს შორის, რომელიც ცდილობდა შეეერთებინა იგი თავის სამანდატო ტერიტორია ერაყთან (მესოპოტამია), ღიად იქნა დატოვებული. შემდეგში ეს საკითხი გადასჭრა ერთა ლიგამ

კარპატის რუსეთი

კარპატის რუსეთი, ანუ ეგრეთწოდებული კარპატის უკრაინა, ჩეხოსლოვაკიის უკიდურესი აღმოსავლეთი ნაწილი იყო. 1939 წლის 1 იანვრის ცნობებით, მის ტერიტორიაზე (11 ათასი კვადრატული კილომეტრი) ცხოვრობდა 620 ათასი სული მოსახლეობა, მათგან 500 ათასამდე ეგრეთწოდებული უკრაინელები. ამ „უკრაინელთაგან“ დიდი უმრავლესობა არასოდეს არ სთვლიდა თავს უკრაინელად და ყოველთვის იწოდებოდა რუსინებად. რუსინებთან ერთად აქ ცხოვრობს უკრაინელების („გუცული“) მცირე რაოდენობა. კარპატის რუსეთი წარმოადგენს უმნიშვნელო ოდენობას არა მარტო თავისი ტერიტორიით და მოსახლეობის რაოდენობით, არამედ ეკონომიურადაც. მისი ერთადერთი სიმდიდრეა ტყეების სიუხვე, რომელთა ექსპლოატაცია გაძნელებულია გზების უჭონლობის გამო. ტყეებით დაფარულია მთელი ტერიტორიის 60 პროცენტამდე. სოფლის მეურნეობა, რომელსაც მისდევს მოსახლეობის 66 პროცენტი, განსაკუთრებით ღარიბი და პრიმიტიულია. კარპატის რუსეთის ეკონომიკაში და მისი მოსახლეობის ყოფაცხოვრებაში ამ დრომდე შენარჩუნებულია საშუალო საუკუნეების ბევრი ნაშთი. მიუხედავად შეთანხმების შემდეგ კარპატის რუსეთში ბერლინის გავლენით მიიღო ავტონომია. ავტონომიური „მთავრობა“, რომელსაც სათავეში ხუცესი ვოლოშინი უდგას, მთლიანად იმყოფებოდა ჰიტლერის აგენტების ხელში, რომლებმაც იგი გამოიყენეს თავისი ინტრიგებისათვის პრაღისა და პოლონეთის წინააღმდეგ. ეს „მთავრობა“ გერმანელი აგენტების ხელმძღვანელობით გაძლიერებით ატარებდა კარპატის რუსეთის უკრაინიზაციას.

ჩეხოსლოვაკიის შექმნამდე, 1918 წელს კარპატის რუსეთის სლავური მოსახლეობა იმყოფებოდა უნგრელ მემამულეთა განსაკუთრებით მძიმე ნაციონალური და ეკონომიური ჩაგვრის ქვეშ. მაგალითად, უნგრეთის მთავრობას აქ არა ჰქონია არცერთი სკოლა, რომელშიც სწავლება ყოფილიყო რუსინულ ან უკრაინულ ენებზე. კარპატის რუსეთი ეკონომიურად და კულტურულად ევროპის თითქმის ყველაზე ჩამორჩენილ რაიონი იყო (მის ზოგიერთ ოლქში წერა-კითხვის უცოდინართა რიცხვი 70 პროცენტს აღწევდა). მხოლოდ ჩეხოსლოვაკიის ფარგლებში მიიღეს რუსინებმა და უკრაინელებმა თავიანთი სკოლები და დაიწყეს ცოდნის ამაღლება.

1939 წლის მარტში, როდესაც გერმანიის ჯარებმა მთელი ჩეხოსლოვაკიის ოკუპაცია მოახდინეს, კარპატის რუსეთი გერმანიის თანხმობით ხელთ იგდო უნგრეთმა.

ოქროს ძველი დოლარები და რას უდრის ამჟამად დოლარი?

ოქროს ძველი დოლარები ამერიკის შეერთებული შტატების ფულის ერთეულია, რომელიც არსებობდა 1900 წლის მარტიდან 1933 წლის აპრილამდე და რომელიც შეადგენდა 90-პროცენტიანი სინჯის 25,8 გრან ოქროს (1 გრანი—64,799 მილიგრამს). 1933 წლის აპრილში ამერიკის შეერთებული შტატები ჩამოშორდნენ ოქროს სტანდარტს, მაგრამ 1934 წლის 31 იანვარს დაწესებულ იქნა დოლარის ახალი პარიტეტი ოქროს მიმართ, რის თანახმადაც 1 დოლარი უდრის 90-პროცენტიანი სინჯის $15^{5}/_{21}$. ამგვარად, ერთი ახალი დოლარი უდრის ძველი დოლარის 0,59-ს (უფრო ზუსტად—59,06 ძველ ცენტს).

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტს უფლება აქვს კიდევ შეამციროს დოლარის პარიტეტი, 50 ძველ ცენტამდე (ცენტი—$^{1}/_{100}$ დოლარს).

ჟურნ. „პროპაგანდისტი“ № 9.

გამოფენის ღირსეული მონაწილე

(ლაგოდეხი, ჩვენი საკ. კორესპონდენტისაგან)

სულ სხვაა ახლა სოფელი შრომა, საკოლმეურნეო წყობილების ბრწყინვალე გამარჯვებამ სრულიად შესცვალა ამ სოფლის სახე და შინაარსი და ის მთელ რაიონში ერთერთ მოწინავე და კულტურულ სოფლად აქცია. სოფელ შრომის კოლმეურნეობაში ახლა 151 კომლია გაერთიანებული, მას სახელმწიფო ხაქით უსასყიდლოდ და უვადო სარგებლობაში ჩაბარებული აქვს 537 ჰექტარი, ის მიწა, რომელსაც წინათ თავადი ჩოლოყაშვილი ჰფლობდა. კოლმეურნეობაში შექმნილია მეცხოველეობის სასაქონლო ფერმა, რომელშიაც 95 სული პირუტყვია. ჰყავთ ორი ავტომანქანა, აქვთ უხვი მოსავლის მომცემი თამბაქოს პლანტაციები, რაც კოლმეურნეთა შეძლებულობის და ბედნიერი ცხოვრების დაუშრეტელ წყაროს წარმოადგენს.

შარშან და შარშანწინ კოლმეურნეობამ თვითეულ ჰექტარზე საშუალოდ 14,6 ცენტნერი თამბაქოს მოსავალი მიიღო, მაშინ როცა გეგმა 10 ცენტნერს ითვალისწინებდა. კერძოდ შარშან კოლმეურნეობამ პირველი ხარისხის თამბაქოს დამზადების გეგმას 4-ჯერ გადააჭარბა. კოლმეურნეობის შარშანდელმა ფულადმა შემოსავალმა 850 ათას მანეთს მიაღწია. აქედან 71.939 მანეთი მარტო თამბაქოსაგან მიიღეს.

ამ წარმატებისათვის სოფ. შრომის კოლმეურნეობა სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მთავარი კომიტეტის მიერ დამტკიცებულია გამოფენის მონაწილედ. კოლმეურნეობამ ამ წარმატებას იმით მიაღწია, რომ აქ მტკიცედ ატარებდნენ სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინურ წესდებას, სწორედ მოაწყეს შრომა, შემოიღეს მუშაობის რგოლური სისტემა, ფართოდ გაშალეს სტახანოვური მოძრაობა.

კოლმეურნეობის სტახანოველმა ბრიგადირმა აბრამ ინაშვილმა, რომელიც გამოფენის კანდიდატად არის წარდგენილი, შარშან ჰექტარზე 14,2 ცენტნერი ხორბლის მოსავალი მიიღო. ინაშვილმა აგროტექნიკურ

ვ. ა. ღვინიაშვილი

ვადებში ჩაატარა თესვა, მოაწყო ნათესების ორჯერ გადაფარცხვა და სამჯერ გამარგვლა.

სტახანოველი პეტრე შეითნიშვილი გამოფენაზე წარდგენილია, როგორც მეთამბაქოობის სანერგე საქმის მოწინავე ოსტატი. შარშან მან 10 ჰექტარის ნაცვლად 15 ჰექტარისათვის საჭირო რაოდენობით გამოიყვანა თამბაქოს მაღალხარისხოვანი ჩითილი.

კოლმეურნეობის სტახანოველი მეთამბაქოე ვარო ღვინიაშვილი, რომელიც გამოფენის კანდიდატად არის წარდგენილი, შარშან ლაგოდეხის საარჩევნო ოლქის ამომრჩევლებმა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატად აირჩიეს.

კოლმეურნეები ხარობენ საკოლმეურნეო შრომის ხვავითა და ბარაქით. შარშან მათ თვითეულ შრომადღეზე მარტო ფულად 8 მან. და 50 კაპ. მიიღეს, პროდუქტები კიდევ სხვა იყო.

ვანო თანდილაშვილის ოჯახმა შარშან 1275 შრომადღე გამომუშავა და კოლმეურნეობიდან შრომადღეებზე მარტო ფულად 10.837 მანეთი მიიღო. შრომადღეებზე მან უხვად მიიღო პროდუქტებიც.

კოლმეურნეებმა პ. შეითნიშვილმა, ა. კიკილაშვილმა, ვ. მერმანიშვილმა, მ. ზავარაშვილმა და სხვებმა, რომლებიც პატიოსნად და ენერგიულად მუშაობენ, საკოლმეურნეო შემოსავლით ორსართულიანი სახლები აიშენეს და ოჯახი კულტურულად მოაწყეს.

კოლმეურნეობის თავმჯდომარე ალექსანდრე გელაშვილი საკოლმეურნეო მშენებლობის ნიჭიერი ორგანიზატორია. მისი თავდადებული შრომით კოლმეურნეობამ არ იცის რა არის ჩამორჩენა.

სოფელ შრომის კოლმეურნეობის წევრები როდი კმაყოფილდებიან მიღწეული წარმატებებით. ჩაებნენ რა მესამე სტალინური ხუთწლედის სახელობის სოციალისტურ შეჯიბრებაში, კოლმეურნეობის წევრებმა იკისრეს მიმდინარე წელს მიიღონ ჰექტარზე საშუალოდ 16 ცენტნერი თამბაქო, ამდენივე ხორბალი, 25 ცენტნერი სიმინდი და 80 ცენტნერი კარტოფილი.

ამ ბოლშევიკური თვითვალდებულების წარმატებით შესრულების მიზნით შრომის კოლმეურნეობას სოციალისტურ შეჯიბრებაში გამოწვეული ჰყავს კალინინის სახელობის კოლმეურნეობა და სოფელ ჩადუნიანის კოლმეურნეობა „წითელი დროშა“.

დ. ბატიაშვილი

გ. ყურაშვილი საქ. კ. პ. (ბ) სიღნაღის რაიკომის მდივანი

უდანაკარგოდ ავიღოთ უხვი მოსავალი

მიმდინარე წელს სიღნაღის რაიონში აღებულ უნდა იქნას თავთავიანი მარცვლეული კულტურები 22.000 ჰექტარამდე, აქედან მტს-ები კომბაინებით აიღებენ 20.580 ჰექტარს.

მარცვლეული კულტურების მოსავალი წელს კარგია. წინასწარი გამოკვლევით წელს კოლმეურნეობებში თვითეულ ჰექტარზე მიღებული იქნება საშუალოდ 14 ცენტნერი მოსავალი. რაიონში უნდა მივიღოთ სულ დაახლოებით 2.000.000 ფუთი მარცვლეული.

საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს, საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის და საქართველოს სსრ სახკომსაბჭოს დადგენილებათა რეალიზაციის შედეგად სიღნაღის რაიონის პარტიული, საბჭოთა და სამეწარმოქმედო ორგანიზაციები უხვი მოსავლის შემჭიდროებულ ვადებში და უდანაკარგოდ აღებისათვის შარშანდელთან შედარებით წელს უკეთესად მოემზადნენ. ეს დადგენილებანი განხილულ იქნა რაიონის ყველა პირველად პარტორგანიზაციებში, კოლმეურნეთა საერთო კრებებზე და მტს-ების საწარმოო ბრიგადებში. დასაბულ იქნა კონკრეტული ღონისძიებანი.

მარცვლეულ კულტურათა მოსავლის აღებისათვის მზადება ადრიდანვე დავიწყეთ. 30 მაისისათვის რაიონის მტს-ებში არსებული 85 კომბაინი, 15 თვითმკრელი და 130 ცალი სათიბი მანქანა სრულ წესრიგში იყო მოყვანილი. დამატებით მიღებულ იქნა მოსავლის ასაღები წვრილი ინვენტარი და სხვ. მოსავლის აღება წნორის და ალაზნის მტს-ებმა დაიწყეს 1 ივნისს 20 ივნისისათვის ქერი და ხორბალი აღებული იყო 4.500 ჰექტარზე. მოსავლის აღება შეუფერხებლად მიმდინარეობს.

მიმდინარე წლის მოსავლიდან დაახლოებით 18.000 ტონა მარცვლეული უნდა მოთავსდეს საკოლმეურნეო ბეღლებში. წინასწარი შემოწმების და გამოკვეთის შედეგად კი აღმოჩნდა, რომ რაიონის კოლმეურნეობების არსებული ბეღლები, პატარა მარცვალსაცავების ჩათვლით, მხოლოდ 15.640 ტონა მარცვლეულს დაიტევენ. გარდა ამისა, ზემოაღნიშნული ბეღლების 70 პროცენტი ვერ აკმაყოფილებს ყველა იმ მოთხოვნას, რაც აუცილებელია მარცვლეულის ნორმალურ პირობებში შენახვისა და დაცვისათვის.

ამ ნაკლის გამოსასწორებლად მიღებულია ზომები. მობილიზაცია გაუკეთდა საშენ მასალათა ადგილობრივ რესურსებს, შეკეთდა ძველი და გამოინახა ახალი მარცვალსაცავები. ამრიგად, ეს საკითხი უახლოეს დღეებში საბოლოოდ მოგვარდება. მიმდინარე წელს,

პარტიული ცხოვრება

საქალაქო და რაიონული პარტაქტივის კრებები

ბათუმი

ბათუმი (ტელეფონით ჩვენი საკ. კორ.). 20—21 ივნისს მიმდინარეობდა ბათუმის პარტაქტივის საქალაქო კრება. კრებამ საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მაისის პლენუმის შედეგებზე მოისმინა საქ. კ. პ. (ბ) აჭარის საოლქო კომიტეტისა და ბათუმის საქალაქო კომიტეტის მდივნის ამხ. მ. ბარამიას მოხსენება.

მოხსენების გარშემო გამართულ კამათში მონაწილეობა მიიღო 13 კაცმა. აქტივის კრებაზე აღინიშნა, რომ აჭარის კოლმეურნეობებში ადგილი ჰქონდა საკოლმეურნეო მიწების განიავებას. გარდა ამისა, კოლმეურნეობებში მოიპოვებოდნენ ისეთი წევრები, რომლებიც არ გამოდიოდნენ სამუშაოდ.

კრებაზე გამოირკვა აგრეთვე, რომ საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს 27 მაისის დადგენილების გამოქვეყნების შემდეგ კოლმეურნეობებში საგრძნობლად განმტკიცდა შრომის დისციპლინა, გაიზარდა ერთპიროვნული მეურნეების სწრაფვა კოლმეურნეობებისაკენ. 20 დღის განმავლობაში აჭარის კოლმეურნეობებს შეემატა 300-მდე ახალი წევრი.

პარტიული აქტივის კრებამ მოხსენების გარშემო მიიღო რეზოლუცია.

ქ. დოგოლაძვილი

ქუთაისი

ქუთაისი (ტელეფონით საკ. კორ.). 21 ივნისს შესდგა საქ. კ. პ. (ბ) ქუთაისის ორგანიზაციის აქტივის კრება, მიძღვნილი საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის შედეგების განხილვისადმი. აქტივმა საპატიო პრეზიდიუმში მჭუხარე ტაშით ერთხმად აირჩია პოლიტბიუროს მთელი შემადგენლობა ამხანაგ **სტალინის** მეთაურობით, აგრეთვე ამხანაგები: ტელმანი, ზიზ დიასი, დიმიტროვი, ჩარკვიანი და ბაქრაძე.

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მაისის პლენუმის შედეგებზე მოხსენებით გამოვიდა ქუთაისის ქალაქკომის მდივანი ამხ. გ. ნარსია.

მოხსენების გარშემო გამართულ კამათში მონაწილეობა მიიღო 15 ამხანაგმა.

მოკამათენი მიღწევებთან ერთად აღნიშნავდნენ ნაკლოვანებებს და მოჰყავდათ საკოლმეურნეო წესდების დარღვევის კონკრეტული მაგალითები. კერძოთ, აღინიშნა საკოლმეურნეო მიწების განიავებისა და დატაცების ფაქტები.

აქტივის კრებამ მიიღო რეზოლუცია, რომელშიაც ერთსულოვნად მოიწონა პლენუმის გადაწყვეტილებანი და დასახა კონკრეტული ღონისძიებანი პლენუმის დადგენილებათა ცხოვრებაში გასატარებლად.

ვ. კალანდარიშვილი

ხაშური

ხაშური (საკ. კორ.). რაიონული პარტიული აქტივის კრებას, რომელიც რკინიგზის კლუბში ჩატარდა, 300-ზე მეტი კაცი დაესწრო. კრებაზე საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მაისის პლენუმის შედეგების შესახებ მოხსენებით გამოვიდა საქ. კ. პ. (ბ) ხაშურის რაიკომის მდივანი ამხ. ა. ხუჯაძე. მოხსენების გარშემო გამართულ კამათში მონაწილეობა მიიღო 17-მა ამხანაგმა, მათ შორის: ამხ. ჯანკეტაძემ (ძირულის საბჭოს თავმჯდომარე), ლ. ლაცაბიძემ (ოსიაურის მტს-ის დირექტორის მოადგილე პოლიტდარგში), ზ. კიკნაძემ (საქ. ალკ. ნაშურის რაიკომის მდივანი), ა. მიქაძემ (აგარის მტს-ის დირექტორი) და სხვ.

აქტივის კრებამ ერთსულოვნად მოიწონა საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მაისის პლენუმის გადაწყვეტილებანი და დასახა ღონისძიება მათ სარეალიზაციოდ. კრებამ მისასალმებელი დეპეშა ? ისუგზავნა ხალხთა საყვარელ ბელადს დიდ სტალინს, ქართველი ხალხის საამაყო შვილს, სტალინურ სახკომს ამხანაგ ლ. ბერიას და საქ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მდივანს ამხ. ქ. ჩარკვიანს.

ვ. ხეთაგური

ცხაკაია

(ჩვენი საკ. კორესპონდენტისაგან)

21 ივნისს ჩატარდა ცხაკაიას რაიონის პარტიული აქტივის კრება, მიძღვნილი საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის მაისის პლენუმის შედეგების განხილვისადმი. საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის პლენუმის შედეგების შესახებ მოხსენება გააკეთა საქ. კ. პ. (ბ) ცხაკაიას რაიკომის მდივანმა ამხ. ი. შამუგიამ.

მოხსენების გარშემო კამათში მონაწილეობა მიიღო 17 კაცმა. როგორც მომხსენებელმა, ისე მოკამათეებმა მოიყვანეს მთელი რიგი ფაქტები კოლმეურნეობებში სტალინური წესდების უხეშად დარღვევისა. ორატორებმა პარტიული აქტივის ყურადღება გაამახვილეს საკოლმეურნეო წესდების დამახინჯებათა დაუყოვნებლივ გამოსწორების, მოსავლის აღებისა და სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების დამზადებათა გეგმების დროულად შესრულების საკითხებზე.

პარტაქტივის კრებამ ერთსულოვნად მოიწონა საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის პლენუმის გადაწყვეტილებები და დასახა სათანადო ღონისძიებანი პლენუმის გადაწყვეტილებათა განსახორციელებლად.

ვ. კალანდარიშვილი

ორდენოსანი მასწავლებელი თ. ჯაფარიძე მიღებულია საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატად

ზარაგოული (საკ. კორ.). საქ. კ. პ. (ბ) ორჯონიკიძის რაიკომის ბიუროს ამ დღეებში დაამტკიცა სოფელ ხუნევის ტერიტორიული პირველადი პარტიული ორგანიზაციის საერთო კრების დადგენილება ხუნევის არასრული საშუალო სკოლის ორდენოსანი მასწავლებლის თამარ ბესარიონის-ასულ ჯაფარიძის საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატად მიღების შესახებ.

დ. გაბრიაძე

პარტიული პროპაგანდა სტალინის რაიონში

სტალინის რაიონის პარტორგანიზაციამ უკანასკნელ ხანებში სერიოზული მუშაობა ჩაატარა პარტიული პროპაგანდის გარდასაქმნელად. ჩვენმა ინტელიგენციამ უდიდესი ინტერესითა და აღფრთოვანებით მოჰკიდა ხელი რევოლუციური თეორიის დაუფლებას.

კომუნისტებში გაიზარდა თავის ძალების რწმენა, რწმენა იმისა, რომ მარქსიზმ-ლენინიზმის წარმატებით დაუფლება შესაძლებელია დამოუკიდებელი, ინდივიდუალური მუშაობით.

ცნობილია, რომ მაგალითის ძალა დიდი ძალაა. ინდივიდუალურ მეცადინეობას ხელი მოჰკიდა რაიონის პარტიულმა აქტივმა, პირველად ორგანიზაციათა პარტბიუროს ბეგრმა მდივანმა, პარტორგმა. სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღების ქარხნის პარტორგანიზაციის მდივანი ამხ. მაჭავარიანი გულმოდგინედ მუშაობს თავის-თავზე. მან უკვე შეისწავლა პარტიის ისტორიის მე-6 თავი, კითხულობს დამატებით ლიტერატურას, სისტემატურად ესწრება კონსულტაცია-ლექციებს. ამ ქარხნის ინტელიგენციაც დიდი გულმოდგინებით ეუფლება მარქსიზმ-ლენინიზმს. უპარტიო ინჟინერი ამხ. გ. სვანიძე ყურადღებით სწავლობს ბოლშევიზმის ისტორიას. კონსულტაცია-ლექციებს ყოველთვის ესწრება და დიდ აქტივობას იჩენს.

სერიოზულ ყურადღებას აქცევს რაიონული კომიტეტი ძირეულ ორგანიზაციებში კონსულტაციის, თათბირებისა და დისკუსიების ჩატარებას.

სასოფლო-სამეურნეო მანქანა-იარაღების ქარხანაში აპრილში ჩატარდა ლექცია ისტორიის მოკლე კურსის პირველ თავზე. ლექციამ დიდი ინტერესი გამოიწვია დამსწრეთა შორის. მომხსენებელს ამხ. გებიშვილს მრავალ შეკითხვებს აძლევდნენ.

აქ 3 ივნისს ჩატარდა აგრეთვე ამხანაგური თათბირი იმ პირებისათვის, ვინც დამოუკიდებლად სწავლობს საკავშირო კომპარტიის (ბ) ისტორიის მოკლე კურსს.

სავაჭრო მშენებლობის ქარხანაში ჩატარებულია 4 კონსულტაცია პარტიის ისტორიის საკითხებზე.

მაგრამ საქმეს ყველგან როდი ეკიდებიან პასუხისმგებლობით, მართალია, მაუდის ფაბრიკის პარტორგანიზაციამ 10 ლექცია და 1 კონსულტაციაა ჩატარებული, მაგრამ თუ რა და რა სახის ლექცია იყო, რამდენი კაცი დაესწრო მათ,—ამის გაგება შეუძლებელი აღმოჩნდა, რადგან აქ აღრიცხვა მოუგვარებელია. არც იმ ამხანაგების თათბირი იწვევა, ვინც დამოუკიდებლად სწავლობს პარტიის ისტორიას. ქარხნის 5-დღიური ნაბეჭდი გაზეთი „თბილისის მაუდელიც“ სუსტად აშუქებს პარტიული პროპაგანდის საკითხებს, არ ეწევა ლექციების პოპულარიზაციას, გაზეთის ფურცლებზე არ სჩანს გამოცდილების გაზიარება და სხვ.

ლექციებმა სავსებით გაამართლეს თავისი-თავი. ლექციები დიდი პოპულარობით სარგებლობს. რაიონში ჩატარებულია 140 ლექცია, აქედან პარტისტორიის საკითხზე 80, ფილოსოფიაზე — 20; საერთაშორისო მდგომარეობის საკითხებზე — 30 და სხვ.

პარტიული პროპაგანდის მეორე ფორმა, რომლისთვისაც ჩვენ ამჟამად ვემზადებით, ეს არის თეორიული კონფერენცია. თეორიული კონფერენციები ხელს უწყობენ ამხანაგებს უკეთ შეითვისონ წაკითხული, აჩვენებ მათ საჭირო გამოსვლებს და სხვ.

ამჟამად თეორიული კონფერენციის მაღალ იდეურ დონეზე ჩატარებისათვის რაიონის მთელ რიგ საწარმო-დაწესებულებებში (მაუდის ფაბრიკა, მკერავი № 1, სასოფლო-სამეურნეო იარაღების ქარხანა და სხვ.) მიმდინარეობს მოსამზადებელი მუშაობა.

რაიონში შექმნილია წრეები, უმთავრესად ძირეული და საშუალო რგოლებისათვის. მათი მუშაობის შემოწმებამ დაგვარწმუნა, რომ ჯერ კიდევ ყველაფერი რიგზე არ არის.

თამბაქოს ფაბრიკაში კადრების ძირეული რგოლისათვის ჩამოყალიბებულია 3 წრე. აქ მდგომარეობა ვერ არის კარგად: მეცადინეობა სწარმოებს ძველი მეთოდით, წრეები არასწორადაა დაკომპლექტებული, გამეფებულია უდისციპლინობა. 2 ივნისს 7 საათზე დანიშნული მეცადინეობა 40 წუთის დაგვიანებით დაიწყეს. პროპაგანდისტი ამხ. ტრაპაიძე ძველი მეთოდით მუშაობს, ამხანაგური საუბრების ნაცვლად შემოღებულია სკოლური მეთოდი. პროპაგანდისტი მსმენელს მიმართავს, როგორც სკოლის მოწაფეს: „თქვენ გაეცით ამ დასმულ საკითხზე პასუხიო“. ამხ. ტრაპაიძის წრეში 5 მსმენელი წერა-კითხვის მცირემცოდნეა. ცოცხალ საუბრებსა და ამხანაგურ დისკუსიებს ჩვენი რაიონის ზოგიერთი პროპაგანდისტი ჯერ კიდევ არ არის დაუფლებული.

საჭიროა სერიოზულად მოვკიდოთ ხელი პარტიულ პროპაგანდას. საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის 1938 წლის 14 ნოემბრის დადგენილების პრაქტიკულად გატარებისათვის უნდა ვაწარმოოთ ყოველდღიური დაუღალავი, ბოლშევიკური მუშაობა.

პ. კახიძე

საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის ორგ. სტალინის რაიკომის პროპაგანდისტი.

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალურ კომიტეტში

საქართველოს კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს 1939 წლის 14 ივნისის გადაწყვეტილებით საკ. კ. პ. (ბ) რიგებიდან გარიცხული არიან:

1. კონსტანტინე ამბაკოს-ძე **სულაქველიძე**, საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1926 წლიდან, პარტბილეთი № 1549941— კონტრრევოლუციური ლაყბობისათვის.

2. დავით ამირანის-ძე **გელაშვილი**, საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1937 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 1261106 — სახელმწიფო სახსრების გაფლანგვისათვის.

3. მარიამ დიმიტრის-ასული **ჭაბუკიანი**, საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1932 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 0715632 — კოოპერატიული სახსრების გაფლანგვისათვის.

4. ნიკოლოზ მიხეილის-ძე **ქურდოვანიძე**, საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1929 წლიდან, პარტბილეთი № 1548061— საკოლმეურნეო ქონების განიავებისათვის.

5. ალექსი ივანეს-ძე **მისოსტოვი**, საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1926 წლიდან, პარტბილეთი № 1527985 — თავისი წარსულის დაფარვისათვის.

6. გიორგი ალექსანდრეს-ძე **სანაძე**, საკ. კ. პ. (ბ) წევრობის კანდიდატი 1937 წლიდან, საკანდიდატო ბარათი № 0771401 — სოციალისტური ქონების დატაცებისათვის.

7. ალექსანდრე ანდრიას-ძე **ვასიუკინი**, საკ. კ. პ. (ბ) წევრი 1927 წლიდან, პარტბილეთი № 1515037 — იმისათვის, რადგან დაშფარა, რომ წარსულში ეკუთვნოდა კონტრრევოლუციურ ორგანიზაციას.

თბილისი. სასოფლო-სამეურნეო მანქანების ქარხნის პარტბიუროს ინიციატივით 6 წ. ივლისში ჩატარდება თეორიული კონფერენცია თემაზე: ლენინი „რა ვაკეთოთ?“ სურათზე: პარტბიუროს მდივანი ამხ. მაჭავარიანი (მესამე მარცხნიდან) ესაუბრება კონფერენციის მონაწილეებს.

ფოტო ვლ. გინზბურგისა.

„კომუნისტის“ სიგნალის შემდეგ

„სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის მზადებას მკრთალად აშუქებენ“

გაზეთ „კომუნისტის“ 21 მაისის ნომერში მოთავსებული იყო მიმოხილვა — „სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის მზადების საკითხებს მკრთალად აშუქებენ“, რომელიც შეეხებოდა ხაშურისა და ბაღდათის რაიონული გაზეთების „ბოლშევიკური სიტყვისა“ და „კოლექტიური შეტევის“ მუშაობას.

აღნიშნული მიმოხილვის საფუძველზე საქ. კ. პ. (ბ) ბაღდათის რაიკომის ბიურომ განიხილა საკითხი იმის შესახებ, თუ როგორ აშუქებს გაზეთი „კოლექტიური შეტევა“ სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის მზადებას. რაიკომის ბიურომ მთლიანად დაადასტურა მიმოხილვაში აღნიშნული ნაკლოვანებანი და მიიღო სათანადო დადგენილება გაზეთ „კოლექტიური შეტევის“ ფურცლებზე სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის მზადების საკითხების ღრმად და საფუძვლიანად გაშუქებისათვის.

აღნიშნული მიმოხილვა განხილულ იქნა აგრეთვე გაზ. „კოლექტიური შეტევის“ რედაქციის მუშაკთა თათბირზე. თათბირმა დასახა სათანადო ღონისძიებანი.

ბ. მაჩიტაძე

ბაღდათის სარაიონო გაზეთის პ.-მგ. რედაქტორი.

საქველმოქმედო კოოპერაციის თბილისის აქტივის კრება

21 ივნისს თბილისში, ამხანაგ ლ. ბერიას სახელობის კულტურის სახლში გაიმართა საქველმოქმედო კოოპერაციის საქალაქო აქტივის კრება, მიძღვნილი უკრაინის საქველმოქმედო კოოპერაციის სისტემასთან სოციალისტური შეჯიბრებისადმი 1939 წელს. აქტივს დაესწრო უკრაინის საქველმოქმედო კოოპერაციის საბჭოს დელეგაცია, რომელიც თბილისში ჩამოვიდა ოთხი დღის წინათ საქართველოს საქველმოქმედო კოოპერაციის საბჭოსთან სოციალისტური ხელშეკრულების დასადებად.

აქტივის კრებაზე ორი მოძმე რესპუბლიკის — უკრაინისა და საქართველოს საქველმოქმედო კოოპერაციის სისტემებს შორის სოციალისტური შეჯიბრების მიზნებსა და მნიშვნელობაზე მოხსენებით გამოვიდა საქ. საქველმოქმედო საბჭოს თავმჯდომარე ამხ. ვ. შავგულიძე. კრებაზე სიტყვა წარმოსთქვა აგრეთვე უკრაინის დელეგაციის თავმჯდომარემ და უკრაინის საქველმოქმედო კოოპერაციის საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილემ ამხ. დ. ფარფურაკმა. უკრაინელ სტუმრებს მიესალმნენ საქველმოქმედო არტელების მუშათა წარმომადგენლები.

შემდეგ გამოქვეყნებულ იქნა უკრაინისა და საქართველოს საქველმოქმედო კოოპერაციის სისტემებს შორის 1939 წლისათვის სოციალისტური შეჯიბრების ხელშეკრულების პროექტი, რომელიც აქტივმა მოიწონა. ამჟამად აღნიშნული ხელშეკრულება უკვე ხელმოწერილია.

აქტივის კრებამ მისასალმებელი დეპეშებით მიმართა ამხ. კ. ჩარკვიანს, ვ. ბაქრაძეს, აგრეთვე (სარეწაო კოოპერაციის საკავშირო საბჭო) და ფილიპოვს (უკრაინის სარეწაო კოოპერაციის საბჭო).

ი. როდინი

დიდების ველზე

(პოლტავის ბრძოლის 230 წლისთავისათვის)

რომელმა პოლტაველმა — და განა მარტო პოლტაველმა — არ იცის „შვედების საფლავი“? რუსებისა და შვედების ისტორიული ბრძოლების ეს ძეგლი წარმოადგენს მუშების, წითელარმიელების, მოსწავლეებისა და კოლმეურნეების ექსკურსიების საყვარელ ადგილს. ძეგლი მდებარეობს პოლტავიდან 4-5 კილომეტრის დაშორებით, სწორედ იმ ადგილას, სადაც 230 წლის წინათ — 1709 წლის 27 ივნისს (ახალი სტილით 8 ივლისს) — რუსეთის მამაცმა ჯარებმა გამანადგურებელი ლახვარი ჩასცეს შვედ ინტერვენტებს, რომლებიც შემოიჭრნენ რუსეთის ტერიტორიაზე.

მინდვრის ნაწილი, რომელიც უშუალოდ აკრავს ქალაქს, უკვე დიდიხანია გაშენებულია. თვით „შვედების საფლავიც“ გარშემორტყმულია შენობებით და იგი თითქოს ეზოში მდებარეობს. შემაღლებულ ადგილზე გრანიტის დიდი ჯვარია. იქითკენ მიიმართება ქვის ფართო კიბე. ძეგლს შემოვლებული აქვს გრანიტის დაბალი მოაჯირი სვეტებით, რომლებზედაც დადგმულია სფეროები. ძეგლის ერთ მხარეზე ამოკვეთილია წარწერა: „დაკრძალულია ბრიგადირი ფელენგეიმი, პოლკოვნიკები ნეჩაევი და ლოვეი, პოდპოლკოვნიკი კოზლოვი, მაიორები: კროპოტოვი, ერნსტი და გელტი, ორმოცდა ხუთი ობერ - ოფიცერი, ათას ორას ოთხმოცდა ცამეტი კაპრალი და რიგითი ჯარისკაცი, სულ ოკრძალულია 1345“. მეორე მხარეზე ამოკვეთილია სიტყვები: „ხოლო პეტრეს შესახებ იცოდეთ, რომ მას სიცოცხლე ძვირად არ უღირს, ოღონდ რუსეთი ცოცხლობდეს“.

ამ გიგანტური ძმათა საფლავის თითქმის მეზობლად დგას რუხი ფერის რამდენიმე მაღალი ობელისკი. აქ ოდესაც იყო რუსების მოწინავე რაზმები — ცალცალკე მდებარე მიწის გამაგრებული კოშკები, რომლებსაც გარს შემოვლებული ჰქონდა ღრმა თხრილები. მარცხნით მოსჩანს ვარდისფერი გრანიტის ძეგლი. აქ, გადმოცემით, დამარხულია შვედი მეომრები. მონუმენტზე წარწერაა: „საუკუნო ხსენება მამაც შვედ მეომრებს, რომლებიც დაიღუპნენ 1709 წლის 27 ივნისის ბრძოლაში“. ეს ძეგლი შვედებს რუსებმა დაუდგეს...

შორიდან მოსჩანს რუხი ფერის ძელისებრი ობელისკი. ეს არის შვედების მეორე ძეგლი. და, ბოლოს ოცი კილომეტრის დაშორებით, თითქმის სოფელ დიკანკის მისავალში დგას მრავალსეტიანი თაღი. ეს ძეგლი აგებულია პოლტავის გამარჯვების აღსანიშნავად.

...გაშლილ მინდორზე, დიდებულ მონუმენტებს — გმირული ეპოპეის უტყვ მოწმეებს შორის ნათლად წარმოგიდგებათ თვალწინ, თუ რა მოხდა იმ ისტორიულ დღეებში 230 წლის წინათ.

აი აქ დაბანაკებული იყვნენ რუსეთის ჯარები. იქ, პატარა ტყის იქით, შვედები თავს აფარებდნენ რუსების რედუტების პირველი იერიშის შემდეგ, რაც მათთვის გამანადგურებელი აღმოჩნდა. აქ, ამ უზარმაზარ, ამჟამად დათესილ მინდორზე მოხდა „გენერალური ბატალია“.

...მიდიოდა მეცხრე წელი რუსეთსა და შვედეთს შორის წარმოებული ეგრეთწოდებული ჩრდილოეთის ომისა ბალტიის ზღვის სანაპიროებზე ბატონობისათვის. რუსეთი და მისი მაშინდელი მოკავშირენი — პოლონეთი, საქსონია და უფრო ადრე — დანია, დიდხნის განმავლობაში დამარცხებას დამარცხებაზე განიცდიდნენ: შვედეთის არმიის სამხედრო ხელოვნება მეტად მაღალი იყო. მაგრამ შემდეგ მოხდა გარდატეხა. ისარგებლა რა დროებითი შესვენებით, რაც გამოწვეული იყო იმით, რომ შვედეთმა თავისი ჯარების ძირითადი მასა პოლონეთში გადაიყვანა, პეტრე I-მა გარდაჰქმნა რუსეთის არმია. ჯარისკაცებს გამალებით წვრთნიდნენ სამხედრო ხელოვნებაში. შემოღებულ იქნა იარაღის ახალი სახეები.

მიაღწია რა წარმატებებს პოლონეთში, შვედეთმა კვლავ დასძრა თავისი ჯარი რუსეთისაკენ. შვედები მოდიოდნენ „უძლეველთა“ სახელით მოსილნი. შვედეთის მეფე კარლოს XII ფიქრობდა რუსეთის საბოლოოდ დამარცხებას და აწყობდა მოსკოვის დაპყრობის გეგმებს. ამბობდნენ, რომ კარლოსმა წინასწარ ბინებიც კი გაუნაწილა მოსკოვში თავის სარდლებს....

შვედებმა დაიწყეს შეტევა მოგლიოვითა და სმოლენსკით. ამ დროს უკრაინის გეტმანი მაზეპა, რომელმაც ეულატა თავის ხალხს და უცხოელ დამპყრობთა მხარეზე გადავიდა, აშკარად შეუერთდა კარლოს XII-ს და დაარწმუნა იგი გაელაშქრა უკრაინაზე. მაზეპამ დაარწმუნა შვედეთის მეფე, რომ იქ, პურის ქვეყანაში, შეიძლებოდა აუარებელი სურსათის, ფურაჟისა და მაუდის მიღება, და რომ უკრაინელი გლეხობა გულთბილად და სტუმართ მოყვარულად შეხვდებოდა „განმათავისუფლებლებს“. კარლოს XII-მ მიიღო ეს წინადადება.

მაგრამ ეს ანგარიშები არ გამართლდა. უკრაინის მოსახლეობა სიძულვილით შეხვდა უცხოელ ინტერვენტთა შემოსევას. „გულთბილი სტუმართმოყვარეობის“ ნაცვლად, რასაც მაზეპა ჰპირდებოდა, შვედები თავის გარშემო მხოლოდ გაბოროტებასა და მწვავე სიძულვილს ხედავდნენ. გლეხებს ეგზეკუციას ჩაუყენებდნენ ხოლმე, უკრაინის სოფლებს სწვავდნენ შვედების გამქელელი ჯარები. შვედებმა არა თუ არავითარი დახმარება არ მიიღეს, არამედ განუწყვეტელ ხდებოდნენ პარტიზანული თავდასხმების მსხვერპლად. ამასთან ის სათმარი ხერხი, რაც გამოიყენა რუსეთის არმიამ, რომელიც ამ დროს მოვიდა თავისი უკრაინელი ძმების დასახსნელად, დამღუპველი შეიქნა შვედებისათვის. რუსები თავს არიდებდნენ გადამწყვეტ ბრძოლას. ცალკეული რაზმების მუდმივი თავდასხმები აწუხებდნენ და ჰქანცავდნენ მოწინააღმდეგეს. კარლოსის ჯარები დაიქანცნენ, დაშინდნენ. მეფის პირველი მინისტრი პიპერი სწერდა თავის ცოლს შვეციაში: „ლაშქრობა იმდენად მძიმეა, და ჩვენი მდგომარეობა ისე სავალალოა, რომ არ შეიძლება ასეთი დიდი უბედურების აღწერა, არ შეიძლება მისი დაჯერება“. კარლოს XII, რომელიც მეთაურობდა ლაშქრობას, ცდილობდა საკუთარი მაგალითით აღეფრთოვანებინა ჯარები და ხშირად გაჩნდებოდა ხოლმე ყველაზე სახიფათო ადგილას, მაგრამ ეს არავითარ თანაგრძნობას არ იწვევდა ჯარისკაცებში: „იგი სიკვდილს ეძებს იმატომ, რომ ცუდ ბოლოს მოელის“, — ამბობდნენ შვედები.

ამასობაში ინტერვენტების არმია მიადგა პოლტავას, სადაც მაზეპას მტკიცებით, შეიძლებოდა განსაკუთრებით ბევრი სურსათის შოვნა. მაგრამ ქალაქის აღება არც ისეთი ადვილი საქმე აღმოჩნდა. მაშინ შვედებმა ალყა შემოარტყეს პოლტავას.

პოლტავა მაშინ ახლანდელზე ბევრად უფრო პატარა იყო და წარმოადგენდა თხრილითა და მესერით შემოვლებულ პატარა სიმაგრეს. ამჟამად დაცულია მხოლოდ მიწის სქვეშა გასასვლელები, რომლებიც პოლტაველებმა ამოთხარეს იმისათვის, რომ დროდადრო გასულიყვნენ და მტერს თავს დასხმოდნენ.

პატარა ადგილობრივი გარნიზონი და ქალაქის შეიარაღებული მცხოვრებლები მამაცად და თავდადებით იგერიებდნენ მოწინააღმდეგის შემოტევას 87 დღის განმავლობაში.

პოლტავის მუზეუმში დაცულია საინტერესო მასალა ალყაშემორტყმულთა კრების შესახებ ეკლესიაში. რომელიღაც მოქალაქეს წამოსცდა, ცუდი არ იქნებოდა ქალაქი შვედებისათვის გადაგვეცა, თორემ ჩვენს ცოლშვილს დაღუპავ მოელისო. კაპიტულანტი აიძულეს იქვე ეკლესიაში ეთქვა აღსარება, შემდეგ გაიყვანეს ეზოში და მოჰკლეს, როგორც სამშობლოს მოღალატე.

ერთხელ, შვედების მიერ ერთ-ერთი უშედეგო იერიშის შემდეგ, კარლოს XII-მ პოლტავის კომენდანტს პოლკოვნიკ კელინს მედლეს ხელით გაუგზავნა წერილი, რომლითაც მოითხოვდა ქალაქის დაუყოვნებლივ ჩაბარებას უბრძოლველად, წინააღმდეგ შემთხვევაში იმუქრებოდა — ყველა მცველებს ამოვწყვეტ და პოლტავაში ქვას ქვაზე არ დავტოვებო. კელინმა უარით უპასუხა, შვედელი მედლე მშვიდობიანად გაისტუმრა. ამის შემდეგ ქალაქიდან გავიდა რაზმი 1000 რუსი მსროლელის შემადგენლობით, რომელიც სწრაფად დაესხა თავს მოწინააღმდეგის მოწინავე ნაწილებს, ხელთ იგდო 4 ზარბაზანი და მშვიდობიანად დაბრუნდა ქალაქში.

ამავე დროს პოლტავასთან თავი მოიყარეს რუსეთის ჯარებმა, რომლებიც დაბანაკდნენ მტრის ზურგში.

27 ივნისს, გათენებისას, დაიწყო პოლტავის ისტორიული ბრძოლა. რამდენიმე საათით წინ პეტრე 1-მა, რომელიც უშუალოდ ხელმძღვანელობდა ბრძოლისათვის მთელ მზადებას, შემოუარა ჯარებს და მიმართა სიტყვით: „მეომრებო! დადგა ჟამი, რომელმაც უნდა გადაწყვიტოს სამშობლოს ბედი. თქვენ არ უნდა იფიქროთ, რომ იბრძვით პეტრესათვის, არამედ სახელმწიფოსათვის... თქვენი მოდგმისათვის, სამშობლოსათვის... თქვენ არ უნდა დაგაფიქროთ მტრის უძლეველობის სახელმა, რის სიყალბეც თქვენ არაერთხელ დაგიმტკიცებიათ თქვენი გამარჯვებებით... ხოლო პეტრეს შესახებ იცოდეთ, რომ მას სიცოცხლე ძვირად არ ეღირს, ოღონდ რუსეთი ცოცხლობდეს დიდებითა და ბედნიერად თქვენი კეთილდღეობისათვის“.

...ბრძოლა დაიწყო დილის 2 საათზე. ზავივით დაიძრა შვედების ქვეითი და ცხენოსანი ჯარი. რუსეთის ჯარები მტერს გამანადგურებელი ცეცხლით შეხვდნენ. ათი რედუტიდან, რომლებიც გონებამახვილურად იყო აგებული პეტრე I-ის მითითებით ვერტიკალური და ჰორიზონტალური მიმართულებით, შვედებს სეტყვასავით აყრიდნენ ყუმბარებს. შვედების არმია შედრკა. მათ ეკვეთა რუსეთის ცხენოსანი ჯარი. გაიმართა ხელჩართული ბრძოლა. ინტერვენტების ჯარებში დაიწყეს უკანდახევა. „უძლეველმა ბატონმა შვედებმა მალე გვიჩვენეს ხერხემალი“, — ნათქვამია რუსეთის არმიის ერთერთ რელაციაში პოლტავის ბრძოლის შესახებ.

კარლოს XII, რომელიც რამდენიმე დღის წინათ ფეხში დასჭრეს, ეტლში მჯდომარე ადევნებდა თვალს ბრძოლას. უცებ გაისმა გრიალი და მეფე მიწაზე აღმოჩნდა: ზარბაზნის ყუმბარა მოხვდა ეტლს და დაამსხვრია იგი. შვედმა ჯარისკაცებმა გადასწყვიტეს, რომ კარლოსი მოკლულია. ჯარებში გაძლიერდა არეულ-დარეული. ისინი გარბოდნენ პანიკით შეპყრობილნი, გზადაგზა ჰყრიდნენ იარაღს და ეცემოდნენ ტყვეობით განგმირულნი.

13 ათასმა შვედმა ჰპოვა საფლავი პოლტავის ველზე. შვედების 16-ათასიანი არმია, რუსების მიერ დევნილი, პერევოლოჩნასთან დანებდა რუსებს.

რუსეთის არმიას დიდძალი ნადავლი დარჩა.

პოლტავის ბრძოლის შესახებ არსებულ ისტორიულ ლიტერატურულ მასალებს შორის ყურადღებას იპყრობს ამშავი ნადიმის შესახებ, რომელიც გამართა პეტრე 1-მა მტერზე გამარჯვების გამო. შვედების მეფე ჰპირდებოდა თავის გენერლებს, რომ სადილს მოსკოვში გაუმართავდა. პეტრე 1-მა გასცა განკარგულება ყველა ტყვე ოფიცერი მოეწვიათ სუფრაზე და მათ ასეთი სიტყვებით მიმართა:

— ჩემი ძმა კარლოსი სადილად გეპატიჟებოდათ ჩემს კარვებში, მაგრამ არ შეასრულა თავისი მეფური სიტყვა. მის მაგივრად ჩვენ შევასრულებთ!

სადილის დროს პეტრემ დალია მასწავლებელთა სადღეგრძელო.

— ვინ არიან ეს მასწავლებლები? — იკითხა ერთერთმა შვედმა გენერალმა.

—თქვენ, ბატონო შვედებო!

პოლტავის ბრძოლის ბრწყინვალედ დასრულებამ საბოლოოდ გადაწყვიტა მაშინდელი რუსეთის სამხედრო ბედიღბალი. უმაგალითო სიმამაცემ და გამბედაობამ, რუსეთის არმიის დიდმა სამხედრო ხელოვნებამ აიძულა ევროპის ყველა სახელმწიფო ელიარებინა რუსი ხალხის სამხედრო უპირატესობა. პოლტავის ბრძოლა შევიდა ისტორიაში, როგორც ერთერთი დიდებული მოვლენა.

ქ. პოლტავა.

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐ ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ

ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲗᲐ ᲡᲐᲛᲮᲐᲠᲘᲡᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲡᲐᲮᲚᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲗᲐ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲒᲐᲛᲒᲔᲑᲚᲝᲑᲘᲗ ᲒᲐᲛᲝᲪᲔᲛᲣᲚᲘ

ᲓᲔᲙᲐᲓᲣᲠᲘ ᲛᲐᲒᲘᲡᲢᲠᲐᲚᲘ

ᲡᲛᲔᲜᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲛᲔᲗᲔ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲘᲡᲗᲕᲘᲡ!

ᲛᲔᲢᲐᲚᲣᲠᲒᲘᲐ

ᲛᲐᲜᲥᲐᲜᲔᲑᲘᲡ ᲛᲨᲔᲜᲔᲑᲚᲝᲑᲐ

ᲛᲔᲥᲐᲜᲘᲖᲐᲢᲝᲠᲘ

**ᲛᲔᲥᲐᲜᲘᲖᲐᲢᲝᲠᲘᲡ ᲛᲔᲡᲐᲛᲔ ᲙᲚᲐᲡᲘᲡ ᲛᲝᲡᲬᲐᲕᲔᲔᲑ